

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 4.

Ljubljana, dne 15. aprila 1939.

Leto IV.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

Redni letni občni zbor

Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani

bo v nedeljo, dne 14. maja 1939.

ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta št. 22

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika;
3. Poročilo blagajnika;
4. Poročilo računskih preglednikov;
5. Volitev šest odborniških namestnikov (§ 14 pravil);
6. Poročilo o posmrtnem skladu;
7. Sklepanje o došlih predlogih in pritožbah;
8. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, bo pol ure kasneje nov občni zbor na istem kraju in z istim dnevnim redom ob vsakem številu navzočih članov.

Opomba: Predloge, o katerih naj se sklepa, je treba prijaviti pisмено najkasneje 8 dni pred občnim zborom. Predsednika in odbornike voli občni zbor za dobo dveh let. Namestniki se volijo za eno leto. Odbor voli iz svoje srede oba podpredsednika, tajnika in blagajnika, pa tudi druge funkcionarje, ako so potrebni.

Naš problem

Finančni odbor in plenum Narodne skupščine sta razpravljala te dni proračun za leto 1939/40 in na obeh mestih so se dotaknili tudi vprašanja naših pokojnin. Dnevni listi so v kratkih in ohlapnih izvlečkih priobčevali govore, po katerih se je posebno poudarjalo naraščanje pokojnin. V plenumu Skupščine se je bavil s pokojninami tudi minister financ gospod Djuričič.

Vsi ti govori nam ne morejo nikakor služiti za uspeh. O naraščanju pokojnin se govori brez kakršnegakoli natančnejšega pojasnila, kar dela vtis, da se meče odij tega naraščanja na nas upokojence.

Gospod minister pripisuje to naraščanje onemu pohvaljenemu zakonskemu določilu, da je minimum službenih let za pravico do pokojnine predpisan samo na deset let. Govorec o tem, je pa izrekel gospod minister tri znamenite besede in te so: „načelo dosežene pravice“. Za to na-

čelo se mi v naših raznih prošnjah in vlogah že leta in leta borimo in zato se sedaj zanašamo, da bo gospod minister to načelo uporabljal v vseh pokojninskih poslih in ne samo nasproti tistim, po našem mnenju maloštevilnim upokojencem, ki so upokojeni z jedva desetimi leti službe. Ta nadeja nam je edina tolažba.

Danes pa to za nas za enkrat ni važno. Važno je za nas danes to, kar ni v govoru gospoda ministra. Kakor Vam je znano, so vsa bratska društva vložila v novembru 1938 kolektivno prošnjo, s katero prosijo z ozirom na nastalo draginjo, da se draginjska doklada poviša ter da se vse omejitve ukinejo. Prejšnja vlada nam je to tudi obljubila s pojasnilom in razlogom, da je draginjo prav ona sama iz narodno-gospodarskih razlogov izzvala. Ker je nova vlada predložila Skupščini proračun stare vlade, je bila naša nada osnovana, da bo gospod minister financ v svojem govoru že napovedal uredbo o

povišanju draginjskih doklad. V tem pričakovanju pa smo se bridko varali.

Še bolj nas je razočaral neki drug pojav v teh razpravah.

Žalostno je to, da se tako važno vprašanje pokojnin ne objasnjuje pred Skupščino in s tem pred široko javnostjo izčrpno in objektivno. Opozarjati tako samo na naraščanje pokojnin, brez statistike in kakršnegakoli pojasnila, izziva proti nam upokojencem animoznost, ki bi je ne smelo biti, ker pokojnine niso neka rak-rana na državnem telesu, temveč so važno družabno vprašanje, zelo važno tudi s stališča državnih interesov, kakor tudi družabnega mira. Animoznost pa more samo kvariti ta mir. Mi smo mogli upravičeno pričakovati, da se bo v Skupščini izrekla kaka beseda tudi v našem interesu, ker pa se ni izgovorila, moramo mi sami pred široko javnostjo braniti upravičenost našega stališča.

Raison d'être, razlog našega bitja, ima dve podlagi. Ena je moralna, druga pa je materialna podlaga. Moralna podlaga je važnejša od materialne. Ali se more tudi le zamisliti, da bi imela naša ali bodisi katerakoli druga država dobro administracijo in zanesljivo sodstvo, ako ne bi imela zanesljivega uradniškega kadra čistih rok, če bi se temu uradniku za primer starosti in onemoglosti ne zagotovila primerna eksistenca za te težke dni. Pokojnina je torej iz etičnih razlogov tudi državni interes. Saj je naša država tudi delodajalcem potom okrožnega urada naložila dolžnost zavarovanja pokojnin za manualne delavce in je s tem priznala tudi nedotakljivost načela pokojnin, kakor se to načelo tudi priznava v vsaki civilizirani državi. Ona druga podlaga upokojenske pravice, to je materialna podlaga sloni na vplačilih, ki se uradniku ves čas njegove aktivne službe, pa tudi v času pokoja, odbijajo od njegove plače, oziroma od njegove pokojnine v korist pokojninskemu skladu, ki pri nas že obstoja in posluje; s kakšnim številčnim uspehom, to ni znano v široki javnosti. Ako bi bil ta uradnik skozi celo vrsto svojih službenih let vplačeval v kako zavarovalno družbo toliko, kolikor se mu je odbijalo 35 do 40 let od plače, bi imel isto tako rento, kakor ima sedaj pokojnino, toda renta bi se mu nikdar ne mogla izpodbijati. Vse države so torej, tako kakor

tudi naša, ne samo moralno, nego tudi materialno obvezane plačevati pokojnine. Vse to bi bili radi slišali tudi v Narodni skupščini sami, že tudi samo zaradi tega, da se v javnem življenju zaradi naraščanja pokojnin ne izzove animoznost proti pokojninam in nam starim upokojencem. Mi smo eden izmed intelektualnih in zaslužnih slojev naše velike družbe, nam se torej z zamolčanjem mnogih razlogov tega naraščanja dela krivica in se javno kviri družabni red, če se ves odij tega naraščanja zvrta na nas kot nekako odizno breme tako države kakor družbe.

Toda kako bi misleč človek tudi mogel nas upokojence dolžiti za to naraščanje pokojnin? Ta porast mora zares vsakega patriota zaskrbeti, toda tudi to je jasno, da odgovornost za porast ne more bremeniti nas upokojencev. Odgovornost naj obremenjuje tiste, ki fabricirajo upokojence in grmé proti pokojninam. Koliko je samo upokojencev in to visokih upokojen-

cev, ki jih je politika naredila za upokojence! In tukaj Vam je tudi znatno število tistih, ki so za kazni nagrajeni s pokojnino. Neštevilno jih je razen tega takih, ki so se zaradi nekoliko sijajnih imen povsem nezasluzeno urinili v prvi in drugi zakon o pokojninah nacionalnih delavcev. Samo natančna statistika bi dala jasno sliko pokojninskega stanja in razloge naraščanja pokojnin.

Vse to smo morali razložiti za pomirjenje naše široke javnosti in za opravičitev naše pokojninske pravice. Če se pa v Narodni skupščini tako gode ali ne gode o pokojninah, kje je med nami sedaj še tisti optimist, ki še pričakuje povišanja draginskih doklad! Sisifov kamen se je zopet skotalil v prepad.

Nikac od Biliča.

(„Naša reč“, glasilo Društva jugoslovanskih upokojencev za Dunavsko banovino v Somboru, z dne 17. marca 1939., štev. 3.)

Vsem upokojencem ter državnim in samoupravnim uslužbencem!

Materialno stanje vseh upokojencev in akt. uslužbencev ni, pa tudi ne more biti v današnjem času tako, da bi vsaj do neke mere zadovoljevalo najnujnejše potrebe. To ne more biti, ker to preprečuje ta nesrečna borba velikih za nadoblast na vsem svetu in za konstantno premoč nasproti drugim in nad malimi. In kakor se borijo veliki in se oborožujejo na vse mogoče načine, tudi mali ne morejo stati ob strani in gledati, kaj bo, temveč se morajo tudi oni v okviru svojih materialnih možnosti pripravljati in opremljati ne zato, da bi šli v kako eventualno avanturo, temveč, da bodo pripravljani vsaj toliko, kolikor morejo, na obrambo svoje zemlje. To je tisto, da iskreno povemo vzrok, da nam v današnjem času ni tako, kakor bi bilo treba, kot bi nam bilo v primeru z bogastvom naše države, in da nam ni niti tako, kakor bi moglo biti.

V tej borbi med velikimi in velikih proti interesom malih trpi tudi upokojenec in aktivni uslužbenec, bodisi državni ali samoupravni, izvzemši samo ponekod mestne uslužbenec.

Pa dasi tako težko občutimo to borbo, se vendar nadejamo, da pride konec tej borbi in da se naše stanje vendar v najkrajšem času vsaj nekoliko popravi.

V tej borbi, ki traja že dvajset let brez prestanka, ne moremo niti predvideti, niti slutiti konca borbe, zato so ustanovniki našega društva prišli na misel, da ustvarijo društvo, ki bo, četudi s svojo slabo silo, pomagalo vsaj onim, katerim bo najnujnejša pomoč potrebna, in to se odigrava skoro vsak dan v sedanjem težkem življenju vsakega uslužbenca, pa bodisi aktiven ali upokojen.

Tako so ti naši dragi prijatelji — ustanovitelji tega našega društva — zašli med tiste male in drobne upokojence in so začeli z agitacijo snovati društvo in so prav med temi našli največji odziv ter

osnovali društvo državnih in samoupravnih upokojencev in upokojenk ter vdov upokojencev savske banovine.

Iz tega majhnega društva se je razvilo že danes veliko in ugledno društvo, da, veliko v očeh onih, ki so skromno mislili na razvoj društva, ko so ga ustvarjali, a moramo še vedno reči malo društvo pri tako velikem številu upokojencev, četudi ne upoštevamo aktivnih uslužbencev.

Da, še vedno malo po številu (dasi največje v državi), toda po delu in po doslej doseženih uspehih ne samo da ni majhno, temveč je v resnici veliko, a bi bilo treba, da bi bilo še večje napram potrebam vseh teh uslužbencev in upokojencev.

Tako so zgoraj omenjeni ustanovniki osnovali društvo za zaščito in pospeševanje interesov vseh upokojencev in upokojenk ter vdov upokojencev v savski banovini.

Ustanovniki društva so vnaprej videli, da ne bi bilo dobro omejiti naše članstvo izključno na upokojence, ter so vnesli v pravila tudi to, da so lahko izredni, oziroma podporni člani vsi aktivni državni in samoupravni uslužbenci z vsemi pravicami rednih članov, razen aktivne in pasivne pravice glasovanja. To je bilo treba vnesti v pravila, da ne bi prišla v nasprotje z določili zakona o uradnikih iz leta 1931., ker so ustanovitelji osnovali društvo upokojencev, v katerem morajo upokojenci imeti odločilno besedo.

Po določenih pravil lahko postane reden član društva vsak državni in samoupravni upokojenec, upokojenka in vdova upokojenca.

Podporen član pa lahko postane žena vsakega državnega in samoupravnega upokojenca, njihovi otroci, sirote, vojni invalidi in njihove žene ter vsi državni in samoupravni uslužbenci in njihove žene.

Ali in koliko je to društvo potrebno, dokazuje najbolje njegovo delo in v njem doseženi uspehi.

Imamo pa tudi še čuden pojav, da se, četudi je to naše društvo društvo upokojencev, v društvo ne vpisujejo oni novejši upokojenci z večjimi pokojninami, kakor da njim in zlasti njihovim, kadar ostanejo brez glave obitelji, ne bo nikdar treba kake pomoči ali sodelovanja s strani tega društva. Če bi oni nekoliko razmišljali o nalogi našega društva, potem bi se ne odvajali od svojih prejšnjih tovarišev, temveč bi iz same solidarnosti, pa tudi tedaj, ako mislijo, da ne bodo nikdar potrebovali društva, altruistično podpirali njegov razvoj in pospeševali njegov napredek ter bi tako podpirali tiste svoje revnejše tovariše, katerim usoda ni dala, da bi zasedli višja mesta v družabnem življenju.

Naše društvo je s svojim nesebičnim in odkritim delom steklo toliko zaupanja, da je že tretje leto vodilna uprava vseh upokojeniških društev v vsej kraljevini.

Če vse to zgoraj omenjeno proučimo, potem je pravilen samo eden sklep in to je, da bi to naše društvo v savski banovini morali s pristopom v članstvo podpreti brez razlike vsi državni in samoupravni upokojenci, za njimi pa tudi vsi državni in samoupravni uslužbenci.

(Glasilo zagrebškega društva „Penzionier“ štev. 5 z dne 10. marca 1939.)

Dostavek uredništva. Izvajanja gornjega članka veljajo z malimi izpremembami tudi za naše društvo in zato priporočamo članek v proučevanje vsem našim članom ter jih prosimo, da ga dajo na vpogled tudi tistim, ki stojijo doslej še izven društva in ob strani ter prepuščajo našim članom, da krijejo s svojimi prispevki stroške za našo administracijo in za razna posredovanja, sami pa bi uživali samo sadove, ki bi jih priborili njihovi tovariši.

Nove tiskovine

Društvo je založilo nove tiskovine za sestavo prošelj a) za pogrebno, b) za dvamesečno podporo in c) za rodbinsko pokojnino, in sicer v novi izpopolnjeni obliki.

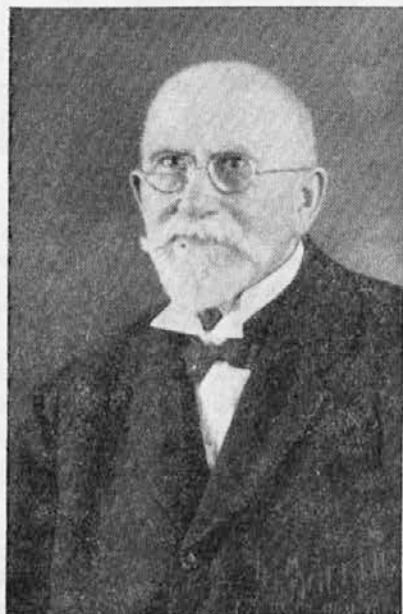
Vrhu tega na posebni poli navodila za sestavo vseh teh prošelj in za pridobitev pravic za rodbinsko pokojnino.

V navodilih za pridobitev pravice do rodbinske pokojnine in predujma nanjo so vpoštevani vsi najnovejši predpisi, vpoštevajoč zahteve finančne direkcije v Ljubljani, kakor tudi zahteve direkcije državnih železnic in direkcije pošt in telegrafov, ki so različne. Dosedanje tiskovine so namreč vsebovale le navodila za sestavo prošelj, vpoštevajoč zahteve tukajšnje finančne direkcije. Vse navedene tiskovine veljajo torej za vse uradniške stroke.

Pod E) „Nekaj splošnih navodil“ vsebujejo a) **Predujem (akontacija)**, b) **Zapadlost pokojnine** in c) **Splošno**.

Cena za člane za vsako tiskovino 1.— Din, torej za sestavo vseh treh navedenih prošelj in za navodila = 4.— Din, za nečlane po 2.— Din, t. j. 8.— Din.

Ravnatelj Štenta — 85 letnik

S 5. aprilom t. l. stopa gospod Franc Štenta, sod. pis. ravnatelj v p., v 86. leto v duševni in telesni čilosti, ki je tako redka v tej visoki starosti.

Rodil se je 4. aprila 1854 v Hočevju, idilično ležeči vasi med Dobrépoljem in Krko. Leta 1866. so ga poslali v novomeške šole; kot dijaka je poleg drugih treh sošolcev inštruiral tudi njega še živeči gospod minister Ivan Hribar, bivši ljubljanski župan — seveda brezplačno. Leta 1874. je bil pri naboru potrjen k vojakom in je služil najprej pri 17. pešpolku, od tam uradno premeščen k 19.

lovskega bataljona v Celje. Udeležil se je kot računski nadlovec (narednik) okupacije v Bosni in Hercegovini in bil v bitkah pri Stolcu, Domankoviču in Kremenci. Po končani bitki pri Stolcu je šel njegov bataljon v Nevesinje, od tam v Gačko ob Črnogorski meji, iz Gačke v Mostar in nazadnje na Ogrsko v Šopronj (Oedenburg). Od tam je bil premeščen h kadru v Ljubljano. Po 12 letni vojaški službi pripuščen v sodno pisarniško prakso, je položil predpisani zemljiško-knjižni izpit ter bil leta 1887. imenovan za sodnega kanclista v Kostanjevico ob Krki, a že junija istega leta premeščen v Ljubljano. Zaradi njegovih izrednih zmožnosti je hitro napredoval za pis. predstojnika, višjega pis. predstojnika ter nazadnje za pis. ravnatelja. Kot tak je po 40 letnem službovanju leta 1914. stopil v pokoj. Takoj po upokojitvi je bil zaposlen pri drž. užitnici in od leta 1921.—1929. kot knjigovodja in pis. ravnatelj pri tvrdki Dragotin Hribar na Zaloški cesti.

Skoro vsak dan ga vidimo korakati po ljubljanskih ulicah; rad ustavlja stare znance in pripoveduje zanimive dogodilje iz svojega pestrega življenja, predvsem iz svoje vojaške službe.

V sodni službi je bil splošno spoštovan in priljubljen; vedno skromen in požrtvovalen, na videz strog, a srčno dober tovariš in predstojnik. Kot takega ga ohranijo vsi, ki so z njim služili, v najlepšem spominu. Zdaj uživa svoj zasluženi pokoj v svoji lastni hiši v Florijanski ulici št. 5.

Kot svojemu dolgoletnemu in zvestemu članu mu iskreno čestitamo k njegovi 85. letnici, želeč mu, da bi mu bila usojena še vrsta zdravih in zadovoljnih let.

Društvena kronika

5. seja upravnega odbora Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

Dne 17. marca 1939 je bila 5. seja upravnega odbora našega društva. Predsednik je pozdravil navzoče, konstatiral sklepčnost, pojasnil, da se je opravičil inspektor Wester, ker biva v Dalmaciji, in je nato prešel na dnevni red. Prosil je odbornika dr. Vidica, da poroča o poteku dela deputacije vseh banovinskih društev v Beogradu.

Dr. Vidic je podal obširno poročilo, enako, kakor je objavljeno v 3. številki „Upokojenca“ za marec 1939. Na koncu svojega poročila je predlagal, naj društvo izreče pismeno zahvalo narodnemu poslancu in podpredsedniku finančnega odbora g. dr. Urošu Trbojeviču, ki je nele sam deputacijo na najljubeznivejši način sprejel, temveč jo je vzel tudi pod svojo zaščito ter z velikim trudom in požrtvovalnim posredovanjem dosegel, da je bila deputacija kljub kritičnemu času in kljub obilnemu delu v finančnem odboru sprejeta na vseh merodajnih mestih. Predlog je bil soglasno sprejet, hkratu z zahvalo obema delegatoma za njihov trud in za njuno delo.

Dr. Vidic je tudi poročal, da je isti dan izročil na direkciji državnih železnic v Ljubljani novo vlogo s prošnjo, da bi se 50% popust vozne cene državnim upokojencem na podlagi legitimacij za neomejeno število voženj razširil na daljavo 40 km od izhodne postaje. Tudi to pot se mu je na direkciji državnih železnic obljubilo, da bo direkcija prošnjo priporočila in jo podprla.

Odbor je vzel poročilo z zahvalo na znanje.

Nato je poročal tajnik, da je združenje uradnikov PTT stroke, dravska sekcija v Ljubljani, v imenu ostalih društev aktivnih nameščencev v Ljubljani povabilo tudi naše društvo na razgovor za ponovno akcijo, oziroma nadaljevanje akcije za izboljšanje prejemkov na ponedeljek dne 6. marca t. l. v „Poštni dom“ na Tyrševi cesti. To vabilo smo prejeli šele isti dan in se je tajnik udeležil predmetnega razgovora. Ker pa društva aktivnih nameščencev ne morejo sklicati skupnega zborovanja, je to akcijo prevzela Zveza jugoslovanskih žen in sklicala svoje zborovanje v soboto dne 11. marca t. l. v dvorani Delavske zbornice.

Ker je bil predsednik bolan, je naprosil tajnik oba podpredsednika, da se udeležita tega zborovanja. Predsedovala je predsednica ljubljanske sekcije ga. Govékarjeva, glavni referat pa je imela ga. Engelmanova. Zborovanja sta se udeležila tudi društveni blagajnik in poslovodja PS g. kapetan Fink, ker je bil tajnik tedaj odsoten. Po poročilu g. podpredsednika dr. Papeža je zborovanje poteklo v najlepšem redu, govoriti pa so smele samo predsednica in referentka.

Jugoslovanska unija za zaščito dece je povabila naše društvo na svojo banovinsko skupščino v nedeljo dne 26. februarja t. l. v dvorani Delavske zbornice. Ker je bil predsednik odsoten v Beogradu, je tajnik naprosil podpredsednika dr. Papeža, da naj se odzove vabilu. Dr. Papež se je udeležil tega zborovanja in se je Unija v posebnem pismu zahvalila za naklonjenost in udeležbo.

Tajnik je prečital prošnjo nekega člana iz Sarajeva, ki se namerava preseliti v ptujski okraj. Ker pa nima pravice do povračila selitvenih stroškov, njegova pokojnina pa je zelo nizka, mu je upravni odbor dovolil primerno podporo, izplačljivo po izvršeni selitvi.

Poslovodja PS kapetan Fink je poročal, da je učiteljska samopomoč v Ljubljani poslala vsem društvom, ki imajo posmrtno sklade, vprašalni list, ki ga bo treba predložiti v ministrstvu zaradi novega pravilnika. Vprašanja in naši odgovori so se vzeli na znanje.

Odbornik dr. Vidic je predlagal, da bi se društveni predsednik udeležil občnega zbora zagrebskega vodilnega društva, ker se je lani udeležil našega občnega zbora podpredsednik zagrebskega društva. Odbor je predlog soglasno sprejel s pristavkom, da se naj predsednik udeleži zagrebske skupščine, ako bo naše društvo vabljeno na to skupščino. Tajnik je poročal, da bi se naš občni zbor vršil v maju in to dne 14. maja, ako bo mogoče dobiti dvorano za ta dan, ako ne, pa naslednjo nedeljo. Poročilo tajnika in blagajnika naj bo že pred občnim zborom objavljeno v „Upokojencu“. Letos se bodo volili samo namestniki odbornikov, ker so bile lani volitve odbora in se odbor voli na dve leti.

Predsednik se je zahvalil za udeležbo in sklenil sejo ob četrt na 7. zvečer s pristavkom, da bo pred občnim zborom še ena seja.

Prošnja za povečanje razdalje za neomejeno število polovičnih voženj na podlagi legitimacij brez žigovanja.

Štev. 134/39.

Generalni direkciji državnih železnic v Beogradu.

Generalna direkcija državnih železnic je lani priznala vsem državnim upokojencem na podlagi njih legitimacij ugodnost polovične vozne cene za neomejeno število voženj v obeh smereh do razdalje 20 (dvajset) km od izhodne postaje.

Vendar se je izkazalo, da je relacija do 20 km prav za razmere v Dravski banovini pretesna, ker ne dopušča ugodnosti znižane vozne cene do onih železniških postaj, ki prihajajo za gospodarske in turistične interese najbolj v poštev.

Kot primere za to si dovoljujemo navesti razdalje za Ljubljano glavni kolodvor: Kamnik (24 km), Škofja Loka (21 km), Kranj (30 km), Podnart (40 km), Kresnice (24 km, izletniško izhodišče), Litija (32 km), Sava (39 km, izletniško izhodišče), Grosuplje (22 km), Višnja gora (32 km), Stična (38 km, izletniško izhodišče).

Za Maribor: Poljčane (33 km), Brezno-Ribnica (36 km), obe postaji izletniški izhodišči, Ptuj (38 km).

Za Celje: Zidani most (25 km), Trbovlje (37 km), Sevnica (40 km), Šoštanj (34 km), Velenje (38 km), Poljčane (35 km).

Zato si dovoljuje podpisana organizacija drž. upokojencev v prid svojih članov kakor tudi v korist dohodkov drž. železnic predložiti generalni direkciji najvdanejšo prošnjo, da blagovoli priznati drž. upokojencem 50% popust vozne cene v vseh razredih vlakov na razdalji

do 40 (štirideset) km.

t. č. tajnik.

t. č. predsednik.

To vlogo je naše društvo vložilo na generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu ter ponovno prosilo, da se prošnja našega društva v prid državnim upokojencem ugodni.

Rešitev prve vloge o tem predmetu je navajala namreč take razloge za odklonitev naše prošnje, ki se nam niso zdeli dovolj tehtni, da bi se naši prošnji ne moglo ugoditi. Zato sta naša delegata koncem meseca februarja t. l. posredovala tudi v generalni direkciji državnih železnic ter osebno obrazložila in podprla našo željo v tem oziru. Ker sta dobila vtis, da ponovna prošnja najbrže ne bi ostala brez uspeha, smo poslali novo, nekoliko modificirano vlogo na generalno direkcijo, ki jo zgoraj objavljamo, in upamo, da ta naša prošnja ne ostane brez uspeha.

Posmrtni sklad

Izplačane posmrtnine:

1. Rohrman Viljem, kmetijski svetnik, Ljubljana, umrl 5. aprila 1939 . . . 500 din
 2. Knoll Angela, vdova po sprevodniku, Ljubljana - Moste, um. 7. aprila 1939 1.000 din
- Skupaj 1.500 din

Dne 5. aprila 1939 je umrl v Ljubljani g. Viljem Rohrman, kmetijski svetnik v pokoju. To je prvi član našega posmrtnega sklada, ki je umrl s pravico do izplačila podpore iz posmrtnega sklada. Ker njegovo članstvo še ni doseglo enega leta, po katerem bi preostalim pripadala podpora 1000 dinarjev, se izplača podpora za članstvo izpod enega leta, to je znesek 500 din, vplačal pa je na vpisnici in članarini 202 din.

Dne 7. aprila 1939 pa je umrla v Ljubljani - Moste Knoll Angela kot druga članica našega posmrtnega sklada. Ker je bila članica več kakor eno leto (vplačal je vsega 182 dinarjev), smo izplačali posmrtnino v znesku 1000 dinarjev pooblaščenemu prejemniku Edvardu Staretu, dijaku III. razreda realne gimnazije v Ljubljani, Hrenova ulica št. 17, oziroma njegovi materi Mariji Staré, ki je prosila, da objavimo v „Upokojencu“ naslednjo njeno pohvalo.

Zahvala.

Podpisana Marija Staré se najtopleje zahvaljuje za takojšnjo točno in kulantno izplačilo posmrtnine v znesku 1000 din po pokojni Angeli Knoll.

V Ljubljani dne 6. aprila 1939.

Marija Staré s. r.

Naznanjamo to vsem članom Banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani z opozorilom, naj pristopijo k posmrtnemu skladu našega društva vsi, ki še niso javili svojega pristopa.

a) Vsi člani, ki še niso prijavili svojega pristopa k PS, se opozarjajo na izredne ugodnosti, ki jih nudi PS.

Že po preteku šestih mesecev po vplačilu enkratne pristopnine ali šestmesečnih obrokov, članarine po 10 din se izplača svojcem umrlega podpora v znesku 500 din, po enoletnem članstvu 1000 din itd., torej približno osemkrat toliko, kolikor je vplačal. Ta podpora se stopnjuje do zneska 2000 din. Podpore se pa lahko zvišajo, kakor hitro bo to dopuščalo stanje rezervnega fonda. O tem odločajo člani na občnih zborih. Čim več bo pristopilo članov, tem preje bo dana ta možnost.

V interesu vsakega člana je torej, da pristopi k posmrtnemu skladu našega društva, četudi je

že drugod zavarovan. Dolžnost pa je tudi, da člani opozarjajo še neorganizirane upokojence na naš posmrtni sklad, ki edini nima starostne omejitve za pristop.

Opozarjajte tudi aktivne nameščence(ke), da lahko pristopijo kot izredni člani z enakimi pravicami, predvsem tiste, ki stopijo v kratkem v pokoj.

b) Člane našega posmrtnega sklada opozarjamo na § 2, zadnji odstavek, Pravilnika, ki se glasi:

„Vsak član lahko ob vpisu na pristopnici ali v zaprti kuverti najkasneje v teku 6 mesecev po vstopu označi ime tiste osebe, ki je pooblaščen sprejeti posmrtno podporo, in izroči to kuverto, oziroma jo pošlje društveni pisarni v Ljubljani, Wolfova ulica 10/II. To izjavo ali vsebino kuverte lahko član s pismeno izjavo po želji izmenja.

Posvetovalnica - informacije

Zdravljenje na zagrebški kliniki.

V marčni številki „Upokojenca“ smo objavili, da državni nameščenci in upokojenci na zagrebški kliniki niso deležni brezplačnega zdravljenja, ker je ta klinika last mestne občine. V članku so navedene splošne pristojbine.

Naknadno pa smo izvedeli, da imajo državni nameščenci in upokojenci za zdravljenje na klinikah vendar nekaj popusta. Za zdravljenje na klinikah se dovoljuje namreč aktivnim državnim uradnikom in upokojencem 40% popusta, in sicer samo za zdravljenje v III. razredu. Če se zdravijo v I. ali II. razredu, morajo vnaprej plačati razliko med takso za zdravljenje v III. razredu in takso tistega razreda, v katerem se zdravijo. (Pravilnik, kako se vzdržujejo klinike medicinskih fakultet, kolikor imajo poleg proračunskih dotacij lastne dohodke. Sl. Nov. 20. oktobra 1928, št. 244/LXXXI — Ur. l. 111/1928.

Izplačevanje pokojninskih prejemkov v roke naslovnikov in po pristojni pošti.

Dravska finančna direkcija v Ljubljani, odsek za računovodstvo, je pod št. 17.693/II z dne 24. marca 1939 izdala naslednji odlok:

„Direkciji pošte in telegrafa, Ljubljana.

Ugotovili smo, da so pošte izplačevale pokojninske in invalidske prejemke nam nepoznanim pooblaščenecem, namesto pravim naslovnikom, označenim na čekovnih nakaznicah, potem ko se je naslovnik izselil v inozemstvo ali celo umrl. Ravno tako se je pripetilo, da je prejemke izplačala nepristojna pošta, napačno označena na naši nakaznici, v katere področje pa naslovnikovo bivališče ni spadalo.

Da se v bodoče radi sprememb draginjskih razredov ne bodo ponavljala preplačila in izterjevanja neopravičeno izplačanih prejemkov, prosimo, da odredite, da bodo čekovne nakaznice izplačevale le pristojne pošte, v katerih območju naslovniki živé, in sicer vselej le v lastne roke naslovnikov, označenih na čekovnih nakaznicah, točno po pogojih, ki so na njih navedeni.

Za finančnega direktorja:

Šef odseka za računovodstvo,

višji računski inšpektor:

Lenarčič s. r.“

Razgled

Prejeli smo naslednje pismo.

„Podpisani se najvljudneje obračam na Vaš naslov z mojo prošnjo ter upam, da mi ne bode neugodno rešena. Prosim, da se me včlani v Vaše društvo, ter mi pošljete poštni ček, da Vam nakazem četrtletno članarino.

Slučajno sem dobil Vaš list „Upokojenec“ v roke ter se mi zelo dopade. Jaz sem bolan že petnajst let in sem vedno v postelji, ker ne morem iz hiše in tako ne pridem med ljudi, da bi se kaj informiral o naših zadevah, zato se sedaj obračam na zgoraj navedeni naslov.

Prosim Vas, da bi mi točno raztolmačili rešenje državnega sveta, ker nisem na jasnem, kako je to rešenje in če se da še kaj ukreniti, da pridem do svojih pravic. Jaz imam tako skromno pokojnino, da mi ni mogoče živeti in to je na mesec 378 din.

Jaz sem bil odpuščen iz službe vsled bolezni, ki sem jo dobil v službi dne 7. avgusta 1924 in brez vsake odpravnine ali pokojnine. Delal sem ves čas prošnje, da se mi prizna penzija, a na žalost mi je bila vedno odklonjena. Sedaj po dolgih letih sem vendar dosegel, a na žalost še ne to, kar mi pripada. Jaz lahko vedno dokažem, da sem napravil šest prošenj od leta 1924. do 1936., ker imam številke aktov, ko so se neugodno vračale.

Prosim Vas, kako naj bolan siromak živim s to penzijo din 378, ker bolan človek rabi več kakor zdrav in tudi ljudje se ga bolj izogibajo in sploh kakor sem jaz, ker rabim stalno eno osebo, da mi streže, ker si sam ne morem nič napraviti. Jaz ne morem hoditi, ker imam revmatizem in živce uničene. Prosim, če bi bil jaz vojni invalid, bi imel din 1400 penzije. Jaz živim pri dobrih ljudeh, ki me imajo iz usmiljenja pri sebi, ker jim ne morem plačati dovolj. Prosim, da mi oprostite, ker tako slabo pišem, ker sem v postelji. Prosim, da mi pomagate, da pridem do svojih pravic ter se usmilite mene siromaka ter pričakujem ugodnega odgovora.“

To je obupen klic nesrečnega upokojenca, ki je v službi izgubil zdravje in sposobnost za službo ter je moral zapustiti službo in se potem leta in leta boriti, da se mu je sploh priznala in nakazala pokojnina. Toda ta pokojnina je v resnici tako nizka, da nikakor ne zadošča za življenje, še posebej za življenje bolnika.

Naše društvo se je z vso vneto zavzelo za siromaka, dobilo informacije na finančni direkciji, da je sedanja odmera sicer pravilna, da bi se pa morda moglo vendar doseči še kako povišanje pokojninskih prejemkov. Zato je naše društvo poslalo ubogemu upokojencu koncept prošnje in bo usodo te prošnje dalje zasledovalo ter skušalo doseči, da se prošnja ugodno reši.

Pristopajte k društvenemu posmrtnemu skladu!

Ni starostne omejitve za pristop. Izredne ugodnosti!

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavniki dr. Ivan Vrtačnik, — Odgovorni urednik Anton Spendè, — Tisk J. Blasnik, — Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavniki L. Mikuš, — Vsi v Ljubljani.